

**GENERALNY INSPEKTOR
OCHRONY DANYCH
OSOBOWYCH**

dr Wojciech R. Wiewiórowski

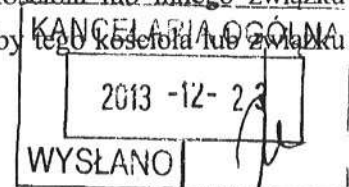
Warszawa, dnia 20 grudnia 2013 r.

DOLiS-072-3813/26540

**Jego Ekszelencja
Wojciech Polak
Biskup Pomocniczy Archidiecezji
Gnieźnieńskiej
Sekretarz Generalny
Konferencji Episkopatu Polski
Sekretariat Konferencji Episkopatu Polski
Skwer Ks. Kard. S. Wyszyńskiego 6
01-015 Warszawa**

uprzejmie informuję, że do Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wpływają skargi na przetwarzanie przez Proboszczów Parafii danych osobowych osób, które złożyły oświadczenia woli o wystąpieniu z Kościoła Katolickiego. W ich treści Skarżący wskazują, iż pomimo złożenia oświadczenia woli o wystąpieniu z Kościoła Katolickiego, Proboszczowie Parafii, w celu wszczęcia procedury umożliwiającej rzeczzone wystąpienie, wzywają ich do zastosowania się do instrukcji Konferencji Episkopatu Polski z 27 września 2008 roku, zatytułowanej jako „Zasady postępowania w sprawie formalnego aktu wystąpienia z Kościoła”, zwanej dalej instrukcją.

Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych działając na podstawie i w granicach kompetencji przewidzianych ustawą z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.), wszczynał postępowania administracyjne w ww. sprawach i pozyskiwał wyjaśnienia od Proboszczów Parafii. W udzielanych wyjaśnieniach Proboszczowie Parafii wskazywali, że dane osobowe osób, które nie zastosowały się do ww. instrukcji, są przetwarzane jako dane osobowe członków Kościoła. W związku z powyższym, postępowania te były przez organ ochrony danych osobowych umarzane z uwagi na treść przepisu art. 43 ust. 2 ustawy, z którego wynika, iż w odniesieniu do zbiorów danych dotyczących osób należących do kościoła lub innego związku wyznaniowego, o uregulowanej sytuacji prawnej, przetwarzanych na potrzeby tego kościoła lub związku

wyznaniowego Generalnemu Inspektorowi nie przysługuje m. in. uprawnienie do wydawania merytorycznych decyzji administracyjnych.

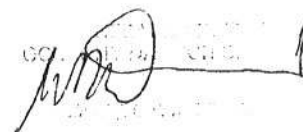
Jednakże, wskutek rozstrzygnięć zapadłych w Wojewódzkim Sądzie Administracyjnym w Warszawie i Naczelnym Sądzie Administracyjnym, organ ochrony danych osobowych został zobowiązany do wyjaśnienia okoliczności sprawy i zajęcia merytorycznego stanowiska w sytuacji, gdy osoba składająca taką skargę nie znajduje się w kręgu osób należących do Kościoła Katolickiego.

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie wyrokiem z dnia 17 kwietnia 2013 r. (sygn. akt. II SA/Wa 1144/12) wskazał bowiem, cyt.: „[p]owołany art. 12 ustawy statuuje główne zadania i kompetencje GODO, który pełni zarówno funkcję organu kontrolującego poprawność przetwarzania danych osobowych zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz rzecznika interesów poszczególnych osób i interesów publicznych, jak i organu, który w tym zakresie został wyposażony we władcze kompetencje wydawania decyzji administracyjnych i rozpatrywania skarg w sprawach wykonania przepisów o ochronie danych osobowych. W myśl natomiast art. 43 ust. 2 ustawy, Generalnemu Inspektorowi nie przysługują uprawnienia określone w art. 12 pkt 2, w odniesieniu do zbiorów, o których mowa w ust. 1 pkt 3. W art. 43 ust. 1 pkt 3 mowa jest zaś o danych dotyczących osób należących do kościoła. Tak zdefiniowany zbiór nie zawiera tym samym danych dotyczących osób nienależących do kościoła. Dane osób nienależących do kościoła tworzą zatem zbiór odrębny, nawet jeśli dane są przetwarzane na potrzeby kościoła i jeśli są zgromadzone na materialnych nośnikach danych zawierających zarówno dane osób należących, jak i osób nienależących do kościoła. Okolicznością przesądzającą o zakwalifikowaniu danych do jednego ze zbiorów jest rzeczywista przynależność lub brak przynależności osoby, o której dane chodzi, do kościoła (por. Janusz Barta, Paweł Fajgielski, Ryszard Markiewicz „Ochrona danych osobowych. Komentarz, LEX 2011, teza 6 do art. 43)”.

Przywołać w tym miejscu także należy argumentację Naczelnego Sądu Administracyjnego wyrażoną w wyroku z dnia 18 października 2013 r. (sygn. akt I OSK 129/13), w którym Sąd – odnosząc się do autonomicznej działalności Kościoła Katolickiego – podniósł, iż cyt.: „[w]skazana autonomia nie oznacza jednakże braku jakiegokolwiek podporządkowania kościoła lub związku wyznaniowego przepisom powszechnie obowiązującego prawa np. o ochronie danych osobowych. Inaczej mówiąc, w tych kwestiach, które nie zostały mocą aktów prawnych przekazane kościołom lub związkowi wyznaniowemu do ich wyłącznego decydowania, zastosowanie znajdą przepisy prawa powszechnie obowiązującego, o ile oczywiście regulują konkretne zagadnienie. Podkreślenia w tym miejscu wymaga, iż nie jest rolą sądów administracyjnych ani tym bardziej organów administracyjnych ocenianie wewnętrznych regulacji danego kościoła lub związku wyznaniowego w zakresie np. skuteczności i wymagań ustanowionego – tymi wewnętrznymi przepisami – aktu apostazji. Jak wyżej wskazano, zarówno kwestie związane z wstąpieniem jak i wystąpieniem z danego kościoła lub związku wyznaniowego są ich sprawą wewnętrzną, o ile nie dotyczą uprawnień lub obowiązków danego podmiotu o charakterze zewnętrznym, gwarantowanych przepisami powszechnie obowiązującego prawa. Z uwagi na to, że sprawa niniejsza dotyczy ochrony danych osobowych oraz wolności sumienia i wyznania, mamy w niej do czynienia z podstawowymi prawami obywatela, ulokowanymi w sferze prawa powszechnego. W konsekwencji sprawa ta musi zostać oceniona na gruncie przepisów powszechnie obowiązujących, tj. Konstytucji RP i ustaw. (...) ocena skuteczności oświadczenia skarżącego o wystąpieniu z Kościoła Katolickiego w kontekście prawa powszechnego była obowiązkiem organu (...)”. Analogiczne stanowisko

zajął Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 18 października 2013 r. (I OSK 1487/12), 24 października 2013 r. (I OSK 1828/12) i z 24 października 2013 r. (I OSK 1372/12).

W związku okolicznością, iż powyżej przytoczone stanowiska sądów zostały powielone w późniejszych wyrokach sądów administracyjnych (np.: wyrok NSA z 24 października 2013 r. – I OSK 1372/12, wyrok NSA z 24 października 2013 r. – I OSK 1828/12, wyrok NSA z 24 października 2013 r. I OSK 1372/12, wyrok NSA z 18 października 2013 r. I OSK 1487/12), uprzejmie informuję, iż Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych przy wydawaniu decyzji administracyjnych w ww. sprawach kierować się będzie wykładnią przepisów wskazaną przez Naczelny Sąd Administracyjny.

GO. OCHRONA DANYCH OSOBOWYCH
2013.10.24